

Sesja Sekcji Biblijnej Komisji Nauki Wiary przy Konferencji Episkopatu Polski

Dnia 25 maja w Domu Jana Pawła II we Wrocławiu odbyło się kolejne spotkanie Sekcji Biblijnej Komisji Nauki Wiary przy Konferencji Episkopatu Polski. Spotkaniu przewodniczył Jego Ekscelencja ks. abp Marian Gołębiewski, prze-

wodniczący sekcji. Wzięli w nim udział: ks. prof. Józef Kudasiewicz, ks. prof. Henryk Witczyk, s. prof. E. Jezierska OSU, ks. Stefan Dusza SAC, ks. dr hab. Mariusz Rosik, ks. dr Ryszard Kempniak SDB, ks. dr Zdzisław Zdebski, ks. dr Ryszard Zawadzki, o. dr Marian Arndt, ks. Ryszard Maria Tomaszewski.

Powitania wszystkich zebranych i przedstawienia planu spotkania dokonał Jego Ekszelencja ks. abp Marian Gołębiowski. Pierwszym wykładowcą był ks. dr Ryszard Kempniak SDB, który mówił na temat: „*Lectio divina*” i *sluchanie słowa Bożego*. Celem wprowadzenia do tematu Prelegent zauważył, że „dzisiaj, dzięki ożywionemu powrotowi do Pisma Świętego, staje się ono ponownie szczególnym wyzwaniem na drogach odnowy duchowej Kościoła. Słowo Boże po wielu wiekach wygnania odzyskało centralne miejsce w życiu Kościoła. Mówi się wprost o ponownym odkryciu słowa Bożego przez wierzących. Dziś wielu chrześcijan bierze do ręki tekst Pisma Świętego, szuka w nim mądrości i instrukcji na temat swojego codziennego życia”. Sposób lektury Pisma Świętego zwany *lectio divina* korzeniami swymi sięga pierwszych wieków chrześcijaństwa. Inicjatorem dialogu pomiędzy człowiekiem a Bogiem jest zawsze sam Bóg. Modlitwa, a w tym i modlitewna lektura Biblii, jest odpowiedzią człowieka na boską inicjatywę. W odpowiedzi tej dialog się rozwija i pogłębia, gdyż sam Bóg mówi do wierzącego przez słowa świętej Księgi. Właściwa lektura Biblii zawsze zakotwiczona jest w żywej Tradycji Kościoła.

Pierwszy etap *lectio divina* stanowi lektura (*lectio*), najczęściej kilkukrotna, wybranego fragmentu biblijnego. Jego celem jest zrozumienie literalnego znaczenia tekstu, to znaczy tego, które było pierwotnym zamierzeniem autora i które pragnął przekazać swym czytelnikom. Refleksja nad znaczeniem religijnym tekstu stanowi etap drugi (*meditatio*), zwany medytacją lub rozmyślaniem. Pytanie, które stawia sobie teraz modlący się czytelnik Biblii, brzmi: jaki jest sens danego fragmentu dla mnie, w czasie i miejscu, w którym żyję. Nie chodzi już więc o poszukiwanie pierwotnego znaczenia, przeznaczonego dla pierwszych adresatów, ale o jego przełożenie na obecną kulturę i sytuację konkretnego człowieka. Trzeci aspekt *lectio divina* stanowi modlitwa wypływająca z medytacji (*oratio*). Modlitwa taka jest spontaniczną reakcją serca człowieka wierzącego, do którego przemawia Bóg. Jest odpowiedzią na wezwanie zawarte w czytanej treści. Kolejny element jest naturalną konsekwencją poprzedniego: stanowi formę adoracji, uwielbienia i trwania w ciszy przed Bogiem, który w swym słowie zwraca się do człowieka. *Contemplatio* jest trwaniem przed Bogiem z otwartym sercem; termin „serce” należy tu pojmować zgodnie z mentalnością biblijną, jako centrum istnienia człowieka, jako jego ducha, przez który przejawiają się pamięć, intelekt, wola i uczucia. Kontemplacja prowadzi do odkrycia prawdy o samym sobie: jaki jestem przed Bogiem. Prelegent zakończył swe wystąpienie spostrzeżeniem, że „podstawową potrzebą jest ponowne zjednoczenie życia chrześcijańskiego wokół

Słowa. Droga stoi otworem przed osobami pragnącymi realizować oparty na Biblii plan duszpasterskiej duchowości, który w sposób praktyczny i owocny można rozwinąć i realizować w *lectio divina*. Praktykowanie *lectio divina* może być sposobem spopularyzowania lektury Słowa i najlepszym sposobem pogłębienia tajemnicy Chrystusa i Kościoła”

Drugi wykład dotyczył wezwań, jakie stają przed współczesną biblistyką. Prelegent, ks. dr hab. Mariusz Rosik, stwierdził, że zaliczyć można do nich między innymi psychologizm, subiektywizm, zbyt daleko idący symbolizm czy fundamentalizm przy lekturze Biblii. Wydaje się, że właściwym lekarstwem na zgodną z Tradycją Kościoła interpretację tekstu natchnionego jest pójście za wezwaniem św. Augustyna, który w *De doctrina christiana* pisał: „Aby zrozumieć boskie wyrocznie właściwie, musi istnieć ciągły wysiłek, aby osiągnąć umysłu autora. Przez niego bowiem mówi Duch Święty [...]. Jest błędem nadawanie Pismu znaczenia odmiennego od tego, które było zamierzone przez pisarzy, nawet wówczas, gdy taka interpretacja służy rozbudzeniu miłosierdzia i tym tkwi w królestwie prawdy”

Po wykładach odbyła się ożywiona dyskusja, w której nacisk kładziono przede wszystkim na problemy duszpasterskie. Ks. abp Marian Gołębiowski zachęcał, by uświadamiać wiernym rolę Ducha Świętego przy lekturze Biblii. „Ten sam Duch, który towarzyszył powstawaniu ksiąg natchnionych – mówił – winien prowadzić i dziś czytelników tych ksiąg” Całej dyskusji przyświecała troska, by prowadzić wiernych „od czytania do spotkania” Celem lektury Biblii jest poznanie i pogłębianie znajomości Chrystusa. Chodzi więc o „przełożenie” wyników nauk biblijnych na wymiar duszpasterski; takie przełożenie, które uwzględni potrzeby (duchowe, intelektualne, psychiczne, poznawcze i egzystencjalne) wiernych i daje trafne odpowiedzi na dręczące ich pytania.

Na sesji poczyniono także kolejny krok w kierunku utworzenia w naszym kraju Polskiego Dzieła Biblijnego, które miałoby promować poznawanie świętych ksiąg oraz koordynować inicjatywy biblijne w kościele polskim i poszczególnych diecezjach. Do zasadniczych celów dzieła miałoby należeć: wspieranie, rozwijanie i pogłębianie istniejących form duszpasterstwa biblijnego w diecezjach i parafiach; organizowanie warsztatów biblijnych dla duszpasterzy i wiernych świeckich; formowanie animatorów ruchu biblijnego w diecezjach i parafiach. W czasie spotkania omówiono poszczególne punkty statusu i podjęto decyzję przesłania odpowiednich materiałów członkom Rady Prawnej przy Komisji Episkopatu Polski.

Wydawcy zaprezentowali nowe wydanie Biblii z obszernymi komentarzami oraz inne publikacje, które już niedługo ujrzą na polskim rynku światło dzienne. W kręgu biblistów polskich powstała inicjatywa *Nowego komentarza biblijnego*. Redaktorami serii są: A. Paciorek, R. Bartnicki, T. Brzegowy, A. Tronina i J. Warzecha. Podstawowe założenia w pracy nad komentarzami do poszczególnych ksiąg są następujące: unikanie nadmiernego przeciążenia szczegółami dla specjalistów,

metodyczna wszechstronność, uwzględnienie filologii, analizy literackiej, historii powstania tekstu, tła historycznego i archeologicznego, paralelnych tekstów biblijnych i pozabiblijnych. Przedstawiono także projekt nowego tłumaczenia Pisma Świętego z komentarzami o nachyleniu duszpasterskim.

ks. Mariusz Rosik